

В Україні зменшується рівень використання неліцензійного програмного забезпечення в органах державної влади

Вмедіа-холі інформаційного агентства «Українські національні новини» 17 червня 2011 року відбулася прес-конференція за участю першого заступника голови Державної служби інтелектуальної власності України Міністерства освіти і науки, молоді та спорту Олексія Янова. Темою прес-конференції стало актуальне нині для держави питання — «Чи реально викоренити неліцензійне програмне забезпечення в Україні?».

Олексій Янов прокоментував ситуацію, яка склалася нині в країні. Головна теза його коментарів така: «Україна рухається щодо легалізації програмного забезпечення у правильному напрямі». За його словами, згідно з останніми даними, які надійшли до Державної служби, рівень використання неліцензійних комп'ютерних програм в органах державної влади поступово знижується. Так 2002 року цей показник складав 89%, 2005 — 76%, 2006 — 75,2%, а 2011 року становить 45%. Олексій Янов також зауважив, що є деякі міністерства, у яких встановлене виключно ліцензійне програмне забезпечення. «З-поміж таких передовиків — Міністерство фінансів», — зазначив він.

Згідно з пунктом 14 постанови Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2003 року в центральних органах виконавчої влади проводиться щорічна планова інвентаризація комп'ютерних програм.

Відповідно до пункту 6 постанови Кабінету Міністрів України від 4 березня 2004 року органи виконавчої влади під час проведення щорічної планової інвентаризації комп'ютерних програм визначають перелік і кількість примірників програм, які необхідно легалізувати, і подають відповідну інформацію до Державної служби в установленому порядку.

Нагадаємо, робота з неліцензійним програмним забезпеченням суперечить вимогам законодавства щодо дотримання прав інтелектуальної власності й тягне за собою кримінальну відповідальність. Цивільно-правова відповідальність передбачає відшкодування збитків організацією, яка порушила авторські й суміжні права. Збитки визначаються як сукупна вартість коробкових версій програмних продуктів. Слід зазначити, що під час роботи із серйозними проектами, особливо у співпраці з міжнародними організаціями, використання піратського програмного забезпечення не припустиме. Це зумовлено тим, що всі іноземні партнери вимагають наявності сертифікатів на використовуване забезпечення, у зв'язку з чим наявність хоча б на одному робочому місці піратських версій може стати підставою для розриву відносин і втрати вигідних контрактів. Робота з ліцензійним програмним забезпеченням є обов'язковою вимогою для проходження організацією сер-

тифікації на відповідність вимогам міжнародних стандартів ISO.

У прес-конференції також брав участь керівник Департаменту захисту інтелектуальної власності українського представництва однієї з найбільших світових ІТ-компаній — «Майкрософт» — Юрій Омельченко. Він, зокрема, навів інші дані, підготовлені іноземними організаціями, за результатами яких рівень використання неліцензійного програмного забезпечення в приватному секторі зростає й становить 86%.

На думку Юрія Омельченка, таке амбіційне завдання, як повна ліквідація неліцензійного програмного забезпечення в Україні, полягає в зміні динаміки використання останнього на внутрішньому ринку. Він також наголосив, що зниження рівня піратства до 10%, як показує світова практика, цілком реально здійснити за 2–3 роки, особливо, якщо в державі розпочато процеси централізованої легалізації.

Продовжуючи коментувати тему прес-конференції, Олексій Янов повідомив, що в Державній службі впродовж тижня було проведено низку зустрічей. Попередні заходи у сфері легалізації комп'ютерних програм в органах виконавчої влади включали проведення переговорів правовласників з представниками міжвідомчої робочої групи. З метою узгодження умов легалізації комп'ютерних програм в органах виконавчої влади 14 червня 2011 року відбулася нарада з правовласниками, які мають виключне право дозволяти використання комп'ютерних програм в Україні. А 16 червня 2011 року відбулося засідання Міжвідомчої робочої групи з питань легалізації програмного забезпечення. На ньому обговорювалися результати щорічної планової інвентаризації комп'ютерних програм. За підсумками вищезгаданих заходів найближчим часом будуть здійснені розрахунки щодо потреб у фінансовому забезпеченні легалізації комп'ютерних програм в органах виконавчої влади. Про результати цих розрахунків і пропозиції щодо подальших дій з легалізації буде повідомлено Кабінет Міністрів України до кінця червня 2011 року.

На завершення прес-конференції Олексій Янов резюмував, що лише спільними зусиллями держави й правовласників буде можливо найближчим часом викоренити неліцензійне програмне забезпечення в Україні — як у секторі державних установ, так і в приватному.

Можна стверджувати, що наша держава завдяки заходам, які проводяться Державною службою інтелектуальної власності України, хоч і поступово, але впевнено наближається до світових стандартів у галузі використання ліцензійного програмного забезпечення.